



PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**privind adoptarea opiniei referitoare la comunicarea Comisiei
Către un cadru modern, mai european privind drepturile de autor
COM (2015) 626**

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160 - 185 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 4 c-19/320 adoptată de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 23 martie 2016, Camera Deputaților:

1. **Salută** propunerea Comisiei Europene întrucât:

- recomandă adaptarea drepturilor de autor, dezvoltarea unei oferte de conținut reglementat din punct de vedere legal, garantarea protecției drepturilor de autor și remunerarea echitabilă a autorilor, conform cerințelor actuale prevăzute în Strategia privind piața unică digitală;
- stabilește o viziune pe termen lung pentru drepturile de autor în UE și prezintă un plan de acțiune pe patru axe complementare ((a) *extinderea accesului la conținut în UE*, (b) *excepțiile de la normele privind drepturile de autor pentru o societate inovatoare și favorabilă incluziunii*, (c) *crearea unei piețe echitabile*, (d) *combaterea pirateriei* – considerate de importanță egală;
- comunicarea răspunde necesității de modernizare și adaptare a acquis-ului european în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe, astfel ca toate părțile implicate să beneficieze pe deplin de oportunitățile oferite de acest mediu care să asigure și o bună funcționare a pieței unice;
- vizează asigurarea unui climat de natură a oferi o protecție ridicată titularilor de drepturi, precum și menținerea unui echilibru just cu scopurile de utilitate publică: educația, cercetarea, inovarea și accesul persoanelor cu dizabilități în mediul digital;

- vizează consolidarea portabilității și interoperabilitatea pentru a stimula libera circulație a conținuturilor sau serviciilor achiziționate și disponibile în mod legal, ca un prim pas în direcția opririi geo-blocării nejustificate, precum și accesibilitatea și funcționalitatea transfrontalieră a abonamentelor;
- lansează o consultare publică în scopul identificării măsurilor necesare pentru reducerea diferențelor dintre regimurile naționale privind drepturile de autor, facilitării accesului on-line la opere pe scară mai largă în întreaga UE, îmbunătățirii accesului oamenilor la conținutul cultural on-line, promovării diversității culturale;
- normele UE privind drepturile de autor continuă să ofere un nivel ridicat de protecție titularilor de drepturi și la menținerea în mediul digital a unui echilibru cu alte obiective de politici publice, cum ar fi educația, cercetarea și inovarea sau egalitatea de acces în cazul persoanelor cu handicap.

2. Sprijină propunerile acestui document deoarece:

- reglementează piața digitală ca o condiție prealabilă esențială pentru creșterea economică;
- are în intenție adaptarea cadrului juridic, astfel încât acordarea de licențe să nu reprezinte un obstacol în calea portabilității transfrontaliere a conținutului (portabilitatea transfrontalieră este o prioritate declarată a Președinției olandeze a UE);
- extinde accesul cetățenilor la conținutul cultural on-line, extinde diversitatea culturală, creează noi oportunități pentru autori și pentru industria de conținut și își propune să adopte și măsurile de armonizare adecvate;
- asigură consumatorilor aflați temporar în alt stat membru al UE accesul la conținutul on-line pe care aceștia l-au achiziționat în țara de reședință;
- propune revizuirea normelor UE pentru a permite cercetătorilor să utilizeze tehnologiile de „extragere de text și de date” în vederea analizării seturilor mari de date;
- propune examinarea rolului intermediarilor on-line în ceea ce privește lucrările protejate prin drepturi de autor și intensificarea măsurilor de respectare a normelor în cazurile încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală la scară comercială;
- demonstrează că principiul teritorialității și valoarea creată de drepturile exclusive sunt elemente importante pentru sectorul audiovizual (pentru a-și menține competitivitatea și a asigura sustenabilitatea finanțării acestuia), ținându-se seama de caracteristicile și interesele specifice ale statelor membre mici și mijlocii și ale piețelor acestora;
- portabilitatea conținuturilor dobândite în mod legal și puse la dispoziție în mod legal, dar fără a se renunța la principiul teritorialității, ar dăuna diversității culturale europene;
- va elabora un cadru european care își propune să „ia urma banilor” și să reducă fluxurile financiare către întreprinderile care obțin venituri din piraterie, demers care va conecta toți partenerii relevanți (deținători de drepturi, furnizori de servicii de plată și de publicitate, asociații ale consumatorilor etc.), cu scopul de a se ajunge la încheierea de acorduri.

3. Consideră că:

- normele UE în materie de drepturi de autor trebuie adaptate astfel încât toți actorii de pe piață și toți cetățenii să poată profita de avantajele oferite de acest mediu nou;
- drepturile de autor și drepturile conexe joacă un rol important, întrucât protejează și stimulează atât dezvoltarea și comercializarea de noi produse și servicii, cât și crearea și exploatarea conținutului lor creativ, contribuind, astfel, la impulsivitatea competitivității, ocupării forței de muncă și inovării în mai multe sectoare industriale din UE;

- este necesar a fi creat un cadru european pentru acordarea on-line a licențelor pentru drepturi de autor care ar impulsiona semnificativ oferta legală de bunuri și servicii culturale protejate, oriunde în UE;
- diferențele legislative dintre statele membre creează insecuritate juridică, ceea ce împiedică crearea pieței unice digitale și accesibilitatea transfrontalieră a conținutului protejat de drepturi de autor;
- tehnologiile moderne pentru acordarea licențelor ar putea contribui la extinderea gamei de servicii on-line disponibile transfrontalier sau chiar la crearea unor servicii disponibile peste tot în Europa;
- noul cadru ar trebui să stabilească norme comune privind governanța, transparența și supravegherea eficace (inclusiv în ceea ce privește fluxurile de venituri gestionate colectiv); existența unor norme clare privind acordarea licențelor pentru drepturile de autor și distribuția veniturilor va crea, la final, condiții echitabile pentru toate părțile implicate: titulari de drepturi, societăți de gestiune colectivă, furnizori de servicii și consumatori;
- „un titlu european unic de drepturi de autor” ar limita libertatea contractuală și ar devaloriza drepturile în general; în consecință, acordarea de licențe transfrontaliere trebuie să rămână o excepție.

4. **Apreciază că:**

- drepturile de autor recompensează creativitatea și investițiile în conținut creativ; în consecință, un cadru nou, care oferă un nivel ridicat de protecție, constituie fundamentul competitivității pe piața mondială a industriilor creative din Europa;
- orice modificare ar trebui să fie punctuală și să pună accentul pe remunerarea justă și adecvată a creatorilor și a altor titulari de drepturi, pe creșterea economică, pe competitivitate și pe îmbunătățirea experienței consumatorilor, dar și pe necesitatea de a asigura protecția drepturilor fundamentale;
- orice excepție la nivel european, privind extragerea de texte și de date, ar trebui să se aplice numai dacă utilizatorul are acces legal și aceasta ar trebui să fie elaborată în urma consultării tuturor părților interesate, după ce s-a efectuat o evaluare a impactului bazată pe dovezi;
- nu se justifică o armonizare deplină a excepțiilor și a limitărilor, având în vedere așteptările și situațiile specifice care decurg din piețele naționale, cu excepția situațiilor în care nu există soluții dictate de piață - educația sau accesul egal pentru persoanele cu handicap.

5. **Atrage atenția asupra următoarelor aspecte:**

- trebuie elaborat un cod unic privind drepturile de autor, având în vedere că în prezent nu sunt îndeplinite toate condițiile pentru a permite alinierea deplină a normelor privind drepturile de autor în toate țările UE;
- eliminarea completă a blocării geografice ar putea cauza daune ireversibile sectorului cultural și audiovizual, iar scopul urmărit nu ar trebui să fie o revizuire a principiului teritorialității;
- fragmentarea teritorială îi poate obliga pe utilizatorii care doresc să ofere servicii legate de conținut pe tot teritoriul UE să obțină mai multe licențe;
- diferențele în materie de limitări și excepții generează adesea costuri juridice suplimentare și insecuritate juridică, subminând, astfel, inovarea și investițiile și contribuind în unele cazuri la concentrarea pieței;
- pentru ca Europa să poată exploata întregul potențial oferit de noile tehnologii și de piața digitală, va trebui instituit un cadru de governanță european pentru gestionarea interfeței dintre creatori, utilizatori comerciali și consumatori;

- trebuie dezvoltate serviciile de acordare a licențelor pentru drepturile de autor, alături de aplicațiile și instrumentele pentru web, să fie încurajate industriile culturale și creative dinamice, care oferă pentru milioane de cetățeni posibilitatea de a utiliza și de a partaja cu ușurință și în mod legal informații și conținut de divertisment, pe întreg teritoriul Uniunii, indiferent de statul membru de reședință;

- în dezbaterile la nivel internațional (respectiv în cadrul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale - OMPI), referitoare la subiectul *limite și excepții*, UE își reiterează punctul de vedere contrar adoptării unui tratat internațional în această materie, apreciind un asemenea cadru ca fiind mult prea rigid și dificil de adaptat la dinamica extrem de rapidă a evoluțiilor tehnologice; statele în curs de dezvoltare pledează insistent pentru un instrument internațional cu forță obligatorie.

6. **Consideră** că din punctul de vedere al României trebuie să fie aprofundate următoarele aspecte:

- limitele și excepțiile, privind problemele sensibile (activitățile educaționale, bibliotecile și arhivele ori accesul persoanelor cu dizabilități la materialele/conținuturile protejate prin drept de autor) trebuie să aibă în vedere facilitarea și sporirea accesului la educație, cultură și cunoaștere; aceste limite și excepții trebuie percepute drept garanții de stabilire a unui raport echilibrat între regimul de tratament al operelor protejate prin drept de autor și necesitatea asigurării accesului la cultură și cunoștințe - ca drepturi fundamentale ale tuturor oamenilor;

- necesitatea asigurării și menținerii unui echilibru între cele trei categorii de *stakeholderi* din domeniu: titularii de drepturi de autor și conexe, utilizatorii și publicul consumator de bunuri și servicii bazate pe drepturi de autor și conexe;

- reglementarea la nivelul UE a unei liste scurte de limite și excepții, în special a celor privind educația, cercetarea, și facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități, astfel de excepții putând avea o valoare adăugată pentru toate statele membre ale UE, spre exemplu:

- pentru acte specifice de reproducere realizate de către biblioteci publice, instituții de învățământ sau muzee sau de către arhive, al căror scop nu este obținerea de avantaje comerciale sau economice directe sau indirecte;

- folosirea în scopul unic de ilustrare în cazul predării sau a cercetărilor științifice, atât timp cât sunt indicate sursele, inclusiv numele autorului, cu excepția cazurilor în care acest lucru se dovedește imposibil și în măsura justificată prin scopurile necomerciale urmărite;

- folosirea în scopul securității publice sau pentru asigurarea executării și raportării corecte a procedurilor administrative, parlamentare sau judiciare;

- utilizări, în folosul persoanelor cu handicap, având legătură directă cu acel handicap, de natură necomercială, în măsura impusă de handicapul specific;

- asigurarea unui nivel standard de dezvoltare al serviciilor on-line comparabil între toate statele membre ale UE pentru a-și putea realiza scopurile de facilitare a accesului pentru publicul din întreaga piață unică și de eliminare a fragmentării pieței din domeniul de referință, cerință care solicită o revizuire a cadrului normativ;

- necesitatea îmbunătățirii, la nivel european, a protecției drepturilor titularilor de drepturi de autor și drepturi conexe, prin consolidarea luptei împotriva pirateriei și implementarea de campanii de conștientizare;

- revizuirea cadrului normativ trebuie să fie fundamentată pe o analiză profundă a efectelor pe care aceasta le poate produce asupra tuturor categoriilor de *stakeholderi* din domeniu (anume: titulari de drepturi, utilizatori de opere și alte obiecte protejate prin drepturi de autor și conexe și consumatorii finali de bunuri și servicii culturale – publicul);

- adoptarea unor măsuri la nivel european destinate sporirii disponibilității/accesibilității on-line, în cadrul pieței unice, a serviciilor de conținuturi, să se facă concomitent cu asigurarea unui nivel corespunzător de protecție a titularilor de drepturi de autor și drepturi conexe.

7. **Exprimă susținerea** față de această propunere elaborată de Comisia Europeană întrucât:

- normele de drept european în vigoare oferă un cadru general corespunzător și suficient de flexibil în materia limitelor și excepțiilor, care reușește să asigure menținerea echilibrului între protecția prin drepturi de autor și drepturi conexe și facilitarea accesului la cunoaștere al tuturor categoriilor sociale;
- prezintă o viziune pe termen lung, precum și un plan care include acțiuni specifice și propuneri pe termen foarte scurt (inclusiv o propunere referitoare la așa-numita „portabilitate” a serviciilor de conținut on-line, care este prezentată împreună cu prezenta comunicare);
- propunerile vizate sunt menite să creeze o piață unică digitală, precum și aplicarea eficientă și uniformă a legislației privind drepturile de autor în întreaga Uniune Europeană, de către instanțele și legiuitorii naționali deopotrivă.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 6 aprilie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**p.PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**



Florin IORDACHE

București, 6 aprilie 2016

Nr. 33.